

diariusz

Politechniki Śląskiej

P.4492/89/90 nr 11 (22)

Rok akademicki

1989/90

Redaguje
Kolegium Rektorskie

SPRAWOZDANIE REKTORA Z DZIAŁALNOŚCI KIEROWNICTWA UCZELNI W KADENCJI 1987/88 - 1989/90

Główne cele i zamierzenia władz Uczelni w mijającej kadencji zostały przedstawione w "Ramowym programie pracy Kierownictwa Politechniki Śląskiej na lata 1987-1990". Jego poszczególne tezy, podlegające krytycznemu osądowi na wielu posiedzeniach Senatu, seminariach z dziekanami wydziałów oraz spotkaniach z dyrektorami instytutów stanowiły podstawę do ustalenia bardziej szczegółowych programów i planów działalności w różnych dziedzinach aktywności Politechniki Śląskiej (np. "Program Rozwoju Politechniki Śląskiej do 2000 roku" - wersja zaktualizowana w 1988 r., "Końcowy Raport Przeglądu Struktur Organizacyjnych Nauki", "Program Komputeryzacji Politechniki Śląskiej", "Założenia polityki kadrowej na lata 1988-91" itd.). Na początku kadencji Kierownictwo Uczelni przyjęło, że zasadniczymi celami są:

- kształcenie światłych i wrażliwych na problemy społeczne wysokokwalifikowanych specjalistów nieodzownych dla dokonania istotnej zmiany struktury przemysłu, dla rozwoju nowych technologii oraz zdolnych do podjęcia zadań badawczych w tych zakresach,
- intensyfikacja i rozszerzanie zakresu badań naukowych szczególnie w tych dziedzinach, które są źródłem istotnych przekształceń technologicznych i cywilizacyjnych,
- zwiększenie funkcji i roli Politechniki Śląskiej w regionie i kraju m. in. poprzez wspieranie najlepszych zespołów naukowych, rozwój unikalnych instalacji badawczych, promowanie przedsięwzięć wdrażających uczelniane rozwiązania rozwiązania technologiczne i metodologiczne.

Cele te odniesione do konkretnej sytuacji w jakiej znajdowała się Uczelnia na początku roku akademickiego 1987/88 wymagały równoległego rozwiązywania wielu problemów z obszaru działalności podstawowej, ekonomicznej i organizacyjnej. Fakt ten w połączeniu z niezwykle szybko zmieniającą się sytuacją społeczno-polityczną oraz niestabilnością ekonomiczną wymagał od Senatu, Rad Wydziałów, organizacji studenckich, całej społeczności akademickiej wielkiego wysiłku, wytrwałości, a także ciągłego poszukiwania sposobów pełnego wykorzystania potencjału intelektualnego Uczelni, jej technicznej infrastruktury dla zapewnienia dalszego, choć zapewne niedostatecznie szybkiego rozwoju.

Bieżąca informacja o sposobie realizacji przyjętych celów i zamierzeń, pracy Senatu i Kolegium Rektorskiego oraz o innych wydarzeniach w Uczelni, w tym życiu społecznym, kulturalnym i sportowym przekazywana była systematycznie do całego środowiska w "Diariuszu Politechniki Śląskiej". Z tej racji sprawozdanie zawiera przegląd poczyną Kierownictwa Uczelni w okresie kadencji oraz podstawowe dane o aktualnym stanie Politechniki Śląskiej z wyprowadzeniem danych (zasadniczo) na koniec sierpnia bieżącego roku. W części dotyczącej spraw finansowych punktem wyjścia dla danych za rok 1990 był bilans półroczny.

sierpień '90

1. SENAT, KOLEGIUM REKTORSKIE.

W okresie kadencji (1.IX.87 - 31.VIII.90) Senat Politechniki Śląskiej zbierał się łącznie na 25 posiedzeniach zwyczajnych i 3 nadzwyczajnych: 1987/88 - 9 (+1), 1988/89 - 7 (+1) i 1989/90 - 9 (+1). Zgodnie ze Statutem Uczelni powołanych zostało 5 stałych Komisji senackich d/s: Organizacji i Rozwoju (przewodniczący prof.S.Węgrzyn), Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą (prof.A.Maciejny), Rozwoju Kadr Naukowych i Wydawnictw (prof.A.Bogucki), Dydaktyki, Wychowania i Absolwentów (doc.R.Bak) oraz Budżetu i Finansów (prof.L.Borcz). Komisje złożyły sprawozdania ze swej działalności na VIII posiedzeniu Senatu w dniu 27 czerwca br. Pełny tekst sprawozdań opublikowany został w "Diariuszu" (Nr 10, lipiec 90 r.). Prócz Komisji stałych Senat uznał za celowe powołanie - w różnym czasie - kilku komisji doraźnych, dla realizacji ściśle określonych zadań.

Największy i najtrudniejszy zakres obowiązków miała komisja, której zadaniem było zebranie i przedstawienie uwag środowiska do projektu dwóch ustaw: o szkolnictwie wyższym i o stopniach i tytułach naukowych (przew. prof.W.Gabzdyl). Stanowisko Komisji w tej sprawie przedstawione zostało na posiedzeniu Senatu w dniu 8 stycznia br. ("Diariusz" Nr 4, styczeń 90).

Prócz prowadzonego szczegółowo protokołu z obrad przebieg każdego posiedzenia oraz podjęte przez Senat uchwały, opinie i zajęte stanowiska publikowane były w kolejnych numerach "Diariusza".

Kolegium Rektorskie rozpoczęło pracę z początkiem kadencji w składzie: Rektor, prorektorzy (RD, RN i RO), Dyrektor Administracyjny oraz przedstawiciele: ZNP - dr inż. Jacek Spatek (od X.1989 roku dr inż. Bożena Paluchiewicz), KA SD - prof.dr hab. Sławomir Kończak i b. KU PZPR - dr inż. Jerzy Kozyra (do I.1990 roku). Na posiedzenia zapraszani byli Kwestor Uczelni (p.Monika Pac-Pomarańska) i Kierownik Studium Wojskowego (plk.dypl. Leon Tworzydło). Od V.1989 roku do składu członków Kolegium dołączył przedstawiciel NSZZ "Solidarność" mgr inż. Jan T. Zeliński (od XI.1989 roku dr inż. T.Grabowiecki). Kolegium obradowało łącznie na 82 posiedzeniach, zwoływanych zgodnie z przyjętym na okres każdego semestru harmonogramem i planem pracy (1987/88 - 37 pos., 1988/89 - 23 pos., 1989/90 - 22 pos.). Omówienie przebiegu obrad i przyjętych przez Kolegium ustaleń oraz opinii przedstawiane było systematycznie w kolejnych numerach "Diariusza".

2. DYDAKTYKA

2.1. Wielkość kształcenia.

Wzrost wielkości kształcenia na wszystkich rodzajach studiów był ważnym zadaniem przyjętym przez kierownictwo Uczelni na początku kadencji. Mimo limitowania rekrutacji na studia przez Ministerstwo planowano, że liczba studentów w Politechnice Śląskiej w 1990 roku będzie wynosić 8400 osób, w tym 6800 na studiach dziennych. Tablica 1.1 wskazuje, że przewidywaną wielkość kształcenia osiągnięto tylko na studiach dziennych.

tabl. 1.1

stan na:	studia dzienne	stud. obcokr.	inż-stud. zaocz	studia uz. (mgr)	studia podypl.	razem:
31-XI-87	6 226	117	1 068	187	385	7 983
31-12-88	6 216	149	1 038	80	433	7 916
31-12-89	6 629	149	988	85	143	7 994

Decydującym czynnikiem kształtującym ilościowe tendencje wzrostu studentów przyjmowanych do Politechniki Śląskiej było zainteresowanie kandydatów poszczególnymi kierunkami studiów. Było ono na studiach dziennych dość znaczne w roku akademickim 1988/89. W tym właśnie roku akademickim, Uczelnia zdecydowała się zwiększyć liczbę studentów roku pierwszego o około 25%. Zainteresowanie studiami dla pracujących w ciągu ostatnich lat natomiast wyraźnie zmalało. Tendencje te ilustruje tabl. 1.2.

tabl. 1.2

rok	studia dzienne magisterskie		studia zaoczne i wieczorowe inżynierskie	
	liczba kandyd.	liczba przyjętych	liczba kandydat.	liczba przyjętych
1987	2000	1320	609	306
1988	2070	1375	454	298
1989	2452	1787	358	245
1990	2377	1814	401	196

Z istniejących obecnie 17 kierunków studiów jedynie "hutnictwo" odnotowało wyraźny spadek liczby słuchaczy studiów dziennych. Większość kierunków utrzymywała kształcenie na podobnym poziomie, a takie kierunki jak automatyka i robotyka oraz inżynieria środowiska, wyraźnie je zwiększyły (tabl. 1.3.).

tabl. 1.3

Kierunek studiów	Liczba studentów w roku akademickim:		
	1987/88	1988/89	1989/90
1. architektura	403	421	436
2. automatyka i robotyka	32	79	182
3. elektronika	719	706	734
4. informatyka	327	391	473
5. budownictwo	571	528	521
6. chemia	306	210	60
7a. inżynieria chemiczna	96	55	126
7b. technologia chemiczna	26	162	239
8. elektrotechnika	463	450	481
9. górnictwo i geologia	1330	1346	1386
10. inżynieria środowiska	302	298	333
11. podst. problemy techniki	99	97	107
12. mechanika	786	757	778
13. hutnictwo	372	327	298
14. inżynieria materiałowa	104	136	156
15. organizacja i zarząd. przem.	---	25	63
16. transport	407	378	405

	1987/88	1988/89	1989/90
17. telekomunikacja	---	---	---
ogółem:	6343	6365	6778

Uczelnia prowadziła wszystkie możliwe rodzaje kształcenia, mimo trudności z rekrutacją kandydatów pracujących zawodowo. Zrealizowano zamierzenia dotyczące uruchomienia studiów wieczorowych inżynierskich równoległe ze studiami zaocznymi na wybranych kierunkach studiów. Niepowodzenie w planowanym rozwinięciu studiów podyplomowych i kursów specjalnych wiążemy ze zmianą warunków społeczno-gospodarczych. Zapoczątkowana została natomiast działalność popularyzatorska w formie Śląskiej Wszechnicy Technicznej.

2.1. Nowe kierunki i specjalności.

Na początku kadencji uznano za słuszne uruchomienie nowych kierunków studiów i specjalności. Jako główne kryteria przyjęto przy tym potrzeby gospodarki narodowej oraz pełniejsze wykorzystanie potencjału dydaktycznego Politechniki Śląskiej. Uruchomiono ponownie - po dłuższej przerwie - kierunek "organizacja i zarządzanie przemysłem", rozszerzono kształcenie na kierunku "automatyka i robotyka" o dwie specjalności, których prowadzenia podjął się Wydział Mechaniczny Technologiczny, a od roku 1990/91 uruchomiono kierunek "telekomunikacja". W miejsce planowanego kierunku "biotechnologia" powstała specjalność "biotechnologia środowiska" na Wydziale Inżynierii Środowiska. Na kilku kierunkach zostały uruchomione lub przekształcone specjalności, w tym: systemy pomiarowe, elastyczne systemy produkcyjne, technologia elektronowa, materiałoznawstwo i obróbka cieplna, organizacja i ekonomika górnictwa, miernictwo górnicze, komputeryzacja procesów hutniczych, energetyka jądrowa. Kreowano także nowe kierunki dyplomowania.

2.3. Liczba absolwentów. Wyniki nauczania.

Przed trzema laty akcentowano dość powszechnie ilościowe zadania w kształceniu studentów. Gospodarka chłonęła wszystkich absolwentów, a w niektórych dziedzinach jej potrzeby wydawały się ciągle dalekie od zaspokojenia. W zakresie wielu kierunków studiów Uczelnia zobowiązana była przyjąć ten punkt widzenia, nie zaniedbując równocześnie troski o odpowiednią dyscyplinę i poziom nauczania. Tabl. 1.4. obrazuje liczby absolwentów wg kierunków studiów.

tabl. 1.4

Kierunek	stan na 31.12.1987 * stan na 31.12.1988 * stan na 31.12.1989					
	dzieńne		zaoczne		dzieńne	
	mgr	l wiecz. inż. i mgr	mgr	l wiecz. inż. i mgr	mgr	l wiecz. inż. i mgr
1	2	3	4	5	6	7
1. architektura	120	--	57	--	59	--
2. automatyka i robotyka	--	--	--	--	--	--
3. elektronika	144	21	123	--	105	--
4. informatyka	44	--	34	--	31	--

1	2	3	4	5	6	7
5. budownictwo	138	15	105	40	101	22
6. chemia	49	--	55	--	70	--
7. elektrotechnika	66	41	71	13	52	25
8. górnictwo i geologia	151	117	161	29	166	25
9. inżynieria środowiska	54	8	55	--	55	--
10. podstaw. probl. techniki	24	--	16	--	13	--
11. mechanika	166	63	131	27	123	28
12. hutnictwo	35	--	44	35	41	--
13. inżynieria materiałowa	27	--	9	--	18	--
14. organizacja i zarz. przem.	--	--	--	--	--	--
15. transport	103	45	101	35	67	1
RAZEM:	1157	310	962	179	901	102

Dane ilościowe odpowiadające tradycyjnym miarom dyscypliny studiów ilustruje tabl. 1.5.

tabl. 1.5

	1987/88	1988/89	1989/90 (czerwiec)
Liczba studentów zarejestrowanych w roku akademickim na studia dzienne	6343	6365	--
Liczba studentów wpisanych na semestry	5972	6074	6367
Liczba studentów skreślonych po roku studiów	122	329	247
Liczba studentów urlopowanych i skierowanych do powtarzania	178	586	195
Liczba studentów zaliczających rok studiów (w tym warunkowo)	5672	5120	--

Wzrost skreśleń i urlopów w r. akad. 1988/89 w stosunku do poprzedniego i prawdopodobnie dalsze pogłębianie się tej sytuacji w roku 1989/90 zostały spowodowane sytuacją społeczno-gospodarczą. Należy także podkreślić, że liczba studentów, którzy dążyli do uzyskania stypendium za wyniki w nauce, nie była zbyt liczna i wynosiła: 805 w r.ak. 1987/88 i 853 osoby w r. ak. 1989/90. Stypendium MEN otrzymywało przez ostatnie trzy lata akademickie odpowiednio: 2, 6 i 4 studentów. Dyplomów z wyróżnieniem wydano natomiast w 1987 r. - 7, w 1988 r. - 5 i w 1989 r. - 12.

Pewne zainteresowanie wzbudził ogólnopolski katalog najbardziej uzdolnionych absolwentów, do którego wpisano kilku, a ostatnio kilkunastu absolwentów naszej Uczelni. Zarówno jednak stypendia, jak i formy

publikowania nazwisk czy różne spotkania z najlepszymi studentami nie stanowiły dostatecznej motywacji do nauki dla ogółu studentów.

2.4. Metody i technologia kształcenia. Baza nauczania.

W programie pracy kierownictwa Uczelni przewidywano unowocześnienie planów i programów studiów oraz wzrost aktywnych form kształcenia. Plany studiów opracowane wg założeń MEN i zespołów dydaktyczno-naukowych nie stały się planami trwałymi. Przekazane uczelniom uprawnienia pozwoliły dokonać uzupełnień w większości planów i programów nauczania. Uznano przy tym, że merytoryczne rozstrzygnięcia powinny zapadać na radach wydziałów. Obecne plany studiów umożliwiają w dostatecznym stopniu stosowanie zróżnicowanych form kształcenia. Ograniczono ilość godzin wykładów na korzyść seminariów i ćwiczeń. Nie osiągnięto natomiast postępu w indywidualizacji kształcenia (planowano, że osiągnie ona 5-10% studentów po II roku studiów). Ten stan rzeczy wskazuje na przywiązanie naszego środowiska do tradycyjnych form przekazywania wiedzy i umiejętności.

Środowisko Politechniki Śląskiej w ostatniej kadencji intensywnie poszukiwało rozwiązań służących złagodzeniu złego wyposażenia laboratoriów dydaktycznych i badawczych. Najwięcej środków przeznaczono na komputeryzację dydaktyki (hardware i software) zwiększając w zauważalny sposób dostęp studentów do komputerów w laboratoriach dydaktycznych i badawczych. Spowodowało to także aktywizację studenckiego ruchu naukowego. W Uczelni pracuje obecnie 38 Kół Naukowych.

Mimo różnych krytycznych ocen praktyki studentów pozostawały ważnym elementem toku studiów. Realizowano również wyjazdy grup studenckich do szczególnie interesujących zakładów i obiektów inżynierskich. Problem praktyk dyskutowano szerzej na dwóch ogólnopolskich konferencjach dydaktycznych, zorganizowanych przez Politechnikę Śląską w 1989 i 1990 roku.

2.5. Wspomaganie działalności organizacji studenckich i ich agend.

Kadencję 1987-1990 rozpoczęto w sytuacji, w której w środowisku studenckim jawnie działały: ZSP, AZS, ZSMP, ZMW wraz ze swoimi wieloma agendami i klubami między innymi takimi jak: Akademicki Klub Jeździecki, Śląski Yacht Club, Akademicki Klub Narciarski "Fim", Ośrodek Radia Studenckiego "Centrum", "Gwarek", "Spirala", "Program", Kino-Teatr "X", kluby turystyczne. Poza organizacjami prowadził działalność Chór Akademicki oraz Akademicki Zespół Tańca "Dąbrowiaczy". Na części wydziałów istniał samorząd studencki, który powstał na mocy ówczesnego zarządzenia Ministra. Jego działalność rzeczywistość ujawniała się na poziomie grup studenckich. Inne jego organy nie miały wpływu na życie Uczelni. Jesienią 1988 roku wznowiło działalność ubiegające się o rejestrację Niezależne Zrzeszenie Studentów. Wsparciem dla legalizacji działalności NZS i tworzącego się następnie Katolickiego Związku Akademickiego "Communio" było "Stanowisko w sprawie uczestnictwa studentów w życiu społecznym Politechniki Śląskiej" przedstawione przez kierownictwo Uczelni i przyjęte przez Senat w dniu 9 stycznia 1989 roku. W następnych miesiącach do ewidencji organizacji działających w Uczelni wpisano organizację studencką Konfederacji Polski Niepodległej, a w roku obecnym sekcję środowiskową Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Akademickiego.

W wyniku wyborów w listopadzie 1989 roku, w oparciu o nowy regulamin, rozpoczął działalność Samorząd Studencki, którego organy stały się obecnie głównymi reprezentantami środowiska studenckiego.

Kierownictwo Uczelni w okresie kadencji starało się postępować racjonalnie w ślad za postępującym procesem zmian społecznych, mając na uwadze przede wszystkim ochronę normalnego toku studiów. Mimo trudności ekonomicznych nie ograniczono środków finansowych na działalność studencką - kulturalną, sportową i społeczną, przeznaczając corocznie znacznie większe środki od ustalonych przez resort. I tak w 1988 roku działalność studencka uzyskała wsparcie kwotą 67 mln zł., w 1989 roku kwotą 196 mln zł., a w obecnym roku zaplanowano na ten cel 1 mld zł., przy czym w tym roku pieczę nad ich racjonalnym spożytkowaniem przejął już w dużym stopniu Samorząd Studencki.

3. BADANIA NAUKOWE I WSPÓŁPRACA Z PRZEMYSŁEM.

3.1. Struktura badań. Dane finansowe.

W okresie kadencji działalność naukowo-badawcza Uczelni była stymulowana głównie przez centralny system finansowania i programowania badań. W tym stanie rzeczy Kierownictwo Uczelni założyło na początku kadencji jako racjonalne następujące cele:

- zwiększenie liczby zadań rozwiązywanych w programach centralnych (CPBR, CPBP, RPBR, RPBP), z położeniem większego nacisku na prace z dziedziny badań podstawowych. Stan zaangażowania Uczelni w tych pracach podano w tabl. 3.1 i 3.2.
- pozyskanie dodatkowych funduszy na prace naukowo-badawcze i aparaturę przez rewaloryzację nakładów, obniżenie narzutów, konkursy projektów badawczych (tabl. 3.3), pozyskiwanie funduszy na jednostkowe przedsięwzięcia wdrożeniowe (WIP-y) i rozbudowę zaplecza laboratoryjnego (PZL-y), dotacje kierunkowe z przemysłu, uruchomienie programów specjalnych (RR.1.14).

3.2. Badania własne.

Badania własne finansowane są z funduszy uczelnianych. Obejmowały one głównie zadania rozwiązywane w ramach prac doktorskich i habilitacyjnych. Mimo ciągłego akcentowania ich ważności nie stanowiły one istotnego nurtu w aktywności naukowej Uczelni. Niektóre dane przedstawiono w tabl. 3.4.

3.3. Aparatura badawcza i dydaktyczna.

W okresie sprawozdawczym wydatnie unowocześniono infrastrukturę techniczną Uczelni w zakresie:

- sprzętu informatycznego. Zakupiono maszyny VAX i ICL, uruchomiono liczne wydzielone i instytutowe laboratoria komputerowe wyposażone w komputery klasy BM super AT, IBM AT i IBM XT w pełnych konfiguracjach wraz z urządzeniami peryferyjnymi typu: drukarki w tym laserowe, plotery, terminale, monitory kolorowe itp. Ogólnie liczba posiadanych komputerów (z wyłączeniem zakupionych w ramach prowadzonych tematów badawczych) wynosi ok. 400 zestawów. Komputeryzacja objęła także dziekanaty, bibliotekę, wydawnictwa.
 - cennej aparatury i urządzeń. Zakupiono m.in. aparaturę pomiarową Dantec, Bruel-Kjaer, Kosi - mex, Hottinger Baldwin, mikroskop elektronowy DSM-940, mikroskop AXIOVERT f-my Opton, spirale Reicherta, separator elektrostatyczny, fotosedymentograf, termoanemometry, multimetry cyfrowe 8506 AS, analizator drgań 2515 F, przepływomierz firmy Pierburg, spektrofotometr DU-65 firmy Beckman, ph-metr firmy Beckman, specjalistyczną aparaturę do badań fizykochemicznych węgla i surowców mineralnych, aparaturę do analizy i oceny struktury metali i stopów odlewniczych. Zmodernizowano także warsztaty technologiczne i konstrukcyjne przez wymianę parku maszynowego. Zakupiono m.in. nowe: frezarki, tokarki, przetwornice, zgrzewarki, napyłarki NP-350 UW/S, elektroniczną aparaturę pomiarową, maszyny wytrzymałościowe itd.,
 - ogólnie rozumianego zarządzania i działalności pomocniczej. Zakupiono w tym celu m.in.: kopiarki X-1025, powielacze offsetowe "Romayor", nowoczesne maszyny elektroniczne do pisania, telefony.
- Odpowiednie dane zawierają tabl. 3.5 - 3.8.

3.4. Niektóre rezultaty merytoryczne.

Wobec braku uznanych, obiektywnych kryteriów oceny efektów działalności naukowej szkół wyższych poniżej podano dane, które w ogólnie przyjęty sposób określają aktywność Politechniki Śląskiej w tym zakresie:

- zgłoszenia patentowe. W okresie mijającej kadencji pracownicy naszej Uczelni zgłosili w Urzędzie Patentowym RP 379 wynalazków i wzorów użytkowych w tym 9 patentów zagranicą. Uzyskano 200 patentów i praw ochronnych w kraju oraz 19 patentów zagranicą. 50% zgłoszonych projektów wynalazczych w Uczelni zostało zastosowanych dla usprawnienia procesów technologicznych, w wyniku czego gospodarka narodowa uzyskała 6 520 mln zł. Z wpłat licencyjnych uzyskano 190 mln zł. i ok 5 tys. \$ (dane te wyróżniają pozytywnie Politechnikę Śląską spośród innych krajowych szkół wyższych).
- zakończone doktoraty i habilitacje (tabl. 3.9).
- publikacje i wydawnictwa naukowe (tabl. 3.10). Aktywność autonomicznej działalności wydawniczej Uczelni kształtuje się rok rocznie na wysokim poziomie. Uczelnia wydaje bowiem rocznie około 120 tytułów o objętości 1500 arkuszy wydawniczych, przy średnim nakładzie 48 000 egzemplarzy (dane te umiejscawiają Politechnikę Śląską na 2-3 miejscu w kraju wśród technicznych wydawnictw uczelnianych).
- zawarte umowy wdrożeniowe (tabl. 3.11) i uzyskane efekty ekonomiczne z tytułu tych umów (tabl.3.12),
- nagrody Ministra Edukacji Narodowej (tabl.3.13) i nagrody za osiągnięcia w dziedzinie nauki i postępu technicznego (tabl. 3.14),
- konferencje, seminaria, sympozja krajowe i międzynarodowe organizowane w Uczelni (tabl. 3.15).

3.5. Program komputeryzacji Uczelni

Komputeryzacja Politechniki Śląskiej prowadzona od roku 1987 przewidywała z punktu widzenia merytorycznego komputeryzację: dydaktyki, badań naukowych, biblioteki oraz prac administracyjnych. Środki na komputeryzację Uczelni przeznaczono na zakupy sprzętu oraz finansowanie wybranych prac programistycznych. Pewne fundusze na cele komputeryzacji przekazały także niektóre zakłady przemysłowe regionu.

W tabl. 3.15 przedstawiono nakłady na zakupy sprzętu związanego z komputeryzacją. Nakłady na prace programistyczne związane są głównie z programem RRI-14 (tabl. 3.17). Wynikiem prac nad komputeryzacją Uczelni, rozumianych jako całość jest

- stworzenie studentom Politechniki Śląskiej możliwości dostępu do sprzętu komputerowego w ilości ok 200 godzin podczas studiów (średni czas dostępu studentów do komputera lub kółki komputera),
- wyposażenie praktycznie wszystkich jednostek organizacyjnych Uczelni w sprzęt mikrokomputerowy dla badań naukowych,
- stworzenie podstaw do komputeryzacji zarządzania i podstawowych czynności administracyjnych,
- rozpoczęcie prac nad komputeryzacją Biblioteki Głównej,
- wyposażenie Ośrodka ETO w nowoczesne systemy ME 29/54 i VAX - 11/750.

W chwili obecnej szacuje się, że program komputeryzacji Politechniki Śląskiej na lata 1988 - 1992 został wykonany w ok 50%.

Zestawienie ilości oraz poniesionych kosztów w pracach naukowo-badawczych
w rozbiciu wg. problematyki prac w latach 1987 - 1990

tabl. 3.1

Wyszczególnienie problemu	Liczba programów centr. sterowanych, w których uczestniczyła Uczelnia (łącznie z "własnymi" koordynacjami)				Liczba tematów prac naukowo-badawczych zawartych przez Uczelnię - wg. problematyki				Koszty poniesione prowadzonych prac (w mln zł.)							
	1987	1988	1989	1990 ^x	1987	1988	1989	1990 ^x	1987	1988	1989	1990 ^x				
CPBP	40	45	43	41	209	215	210	177	650	965	2185	2401	24,6%	19,3%	25,6%	33,9%
CPBR	50	51	47	40	248	251	220	137	856	1650	2197	1616	32,2%	32,9%	25,8%	22,8%
RPBP	7	8	9	7	8	18	23	21	47	71	148	195	1,8%	1,4%	1,7%	2,9%
RPBR	8	9	9	8	62	56	115	76	22	1050	1319	773	0,8%	20,9%	15,5%	10,9%
PP	--	--	--	--	773	651	550	378	1085	1276	2677	2093	40,8%	25,5%	31,4%	29,5%
Razem:	105	113	108	96	1260	1191	1118	789	2660	5012	8526	7078	100%	100%	100%	100%

^x/ stan na 30.06.1990

Sprzedż prac w latach 1987-1990
(w mln zł.)

tabl. 3.2

Sprzedż prac	1987	1988	1989	30.06.1990
1	2	3	4	5
działalność naukowo-badawcza	3 096,0	5 192,0	10 307,0	7 8190,6
usługi (Zakł. Silników, Odlewnictwa); umowy usługowe; umowy wdrożeniowe	35,5	181,9	181,4	713,3
Razem:	3 131,5	5 373,9	10 488,4	8 603,9
sprzedż patentów	1,5	--	30,8	47,1
Razem:	3 133,0	5 373,9	10 519,2	8 651,0

	1	2	3	4	5
ODRTZ (wdrożenia)		163,2 ^{*)}	9,9	0,4	--
CUW		48,5	388,0	943,1 48,9	1 332,9
Razem:		3 344,7	5 771,8	11 511,6	9 983,9
ZDEMP (zasilacze)		420,6	568,0	892,9	1 450,8
OGÓŁEM:		3 765,3	6 339,8	12 404,5	11 434,7

^{*)} / w 1987 r. cała działalność ODRTZ zaliczona była do działalności naukowo-badawczej.

Dotacje MEN na prace podstawowe

tabl. 3.3

Wyszczególnienie	kwota na 1990 rok w mln zł.
40 tematów z zakresu badań podstawowych (tzw. "małe granty")	1 800,0
17 nowych projektów badawczych (tzw. "duże granty")	1 970,6
24 projekty badawcze prowadzone w ramach aktualnej problematyki koordynowanej przez MEN ("duże granty")	1 657,5
2 prace rozpoznawcze	134,0
Razem:	5 562,1

Badania własne prowadzone w jednostkach podstawowych

tabl. 3.4

Rok	Liczba prowadzonych tematów	Środki w mln zł	
		przyznane	wykorzystane
1987	140	34,0	9,0
1988	218	68,9	14,8
1989	192	56,4	31,4
1990	297	395,8	(31.08.1990) 43,0

Zakupy aparatury naukowo-badawczej z różnych źródeł finansowania

tabl. 3.5

Wyszczególnienie	Zakupy w mln zł.				
	1987	1988	1989	1990	Razem:
Fundusz rozwoju szkoły	175,7	342,5	1 188,1	637,7	2 344,0
WIP-y	--	741,0	511,5	--	1 252,5
Środki budżetowe	31,3	43,5	142,8	175,8	393,4
Z funduszu prac n-b	705,9	809,0	1 652,1	2 638,3	5 205,3
usług.	1,6	1,0	2,9	22,4	27,9
Aparatura przejęta nieodpłatnie	122,1	182,0	148,3	1 717,8	2 170,2

Udział poszczególnych Wydziałów Uczelni w zakupach aparatury finansowanych z funduszu rozwoju szkoły (w mln zł.)

tabl. 3.6

Wydział	1987	1988	1989	1990*	Razem:
1. Architektury	--	--	120,0	--	120,0
2. Automatyki, Elektroniki i Informatyki	25,8	18,4	152,7	125,0	321,9
3. Budownictwa	14,7	11,4	32,1	6,3	64,5
4. Chemiczny	40,9	15,1	102,6	36,6	195,9
5. Elektryczny	17,4	13,4	24,4	30,0	75,2
6. Górniczy	13,3	21,0	177,5	50,3	262,1
7. Inżynierii Środowiska	8,5	11,8	38,3	36,3	94,9
8. Matematyczno-Fizyczny	6,0	2,5	18,3	69,3	96,1
9. Mechaniczny Energetyczny	4,7	32,1	69,7	94,8	201,3
10. Mechaniczny Technolog.	41,5	35,6	116,2	33,2	226,5
11. Metalurgii i Inżynierii Mater.	7,8	29,9	91,9	109,4	239,0
12. Transportu	4,6	8,2	10,9	2,9	26,6
Razem Wydziały:	175,7	200,1	954,6	594,1	1 924,5
13. Inne	10,9	142,4	233,5	43,6	430,4
OGÓŁEM:	186,6	342,5	1 188,1	637,7	2 354,9

*/ stan na 31.08.1990 r.

**Udział poszczególnych Wydziałów Uczelni w zakupach aparatury
z funduszu prac naukowo-badawczych**

tabl. 3.7

Wydział	1987	1988	1989	1990 [*]	Razem:
1. Architektury	--	--	--	--	--
2. Automatyki Elektroniki i Informatyki	161,8	170,4	258,0	561,9	1 152,1
3. Budownictwa	25,1	11,6	10,7	12,5	59,9
4. Chemiczny	53,1	46,7	75,3	229,7	404,8
5. Elektryczny	52,1	42,7	18,2	25,5	138,5
6. Górniczy	35,1	99,0	334,0	379,7	847,8
7. Inżynierii Środowiska	29,9	30,0	33,7	69,5	163,1
8. Matematyczno-Fizyczny	26,1	50,6	66,8	152,6	296,1
9. Mechaniczny Energetyczny	74,2	67,3	48,6	14,6	204,7
10. Mechaniczny Technolog.	140,2	124,7	138,5	197,0	600,4
11. Metalurgii i Inżyn. Mater.	65,5	109,0	22,3	7,5	204,3
12. Transportu	15,1	7,5	27,5	151,8	201,9
13. Ośrodek ETO	27,7	49,5	618,6	235,9	931,7
OGÓŁEM:	705,9	809,0	1 652,1	2 038,3	5 205,3
Usługi i naprawy ogółem:	1,6	1,0	2,9	22,4	27,9
OGÓŁEM:	707,5	810,0	1 655,0	2 060,7	5 233,2

^{*}/ stan na 31.08.1990 roku.

Wskaźnik nowoczesności posiadanej aparatury

tabl. 3.8

	1987	1988	1989	31-07-1990
	0,36	0,36	0,45	0,26 [*]

^{*}/ współczynnik nowoczesności tak niski ze względu na przeszacowanie od 1 stycznia br. majątku Uczelni oraz przedstawienie danych za okres 7-miu miesięcy.

Zakończone i uzyskane w Politechnice Śląskiej doktoraty i habilitacje.

tabl. 3.9.

Rok	Habilitacje zatwierdzone przez CKK	Doktoraty
1987	6	49
1988	21	23
1989	14	39
31-08-1989	8	24

Wydawnictwa i publikacje.

tabl. 3.10

Rok	książki monograf.	skrypty	zeszyty naukowe	Artykuły krajowe	Artykuły zagran.
1987	26	64	46	538	244
1988	20	57	44	526	219
1989	29	57	52	513	215
31-08-1990	12	47	23	218	105

Umowy wdrożeniowe zawarte w latach 1987 - 1990 (I półrocze)

tabl. 3.11

Wyszczególnienie	1987	1988	1989	I półr. 1990
Liczba umów	60	53	45	19
Wielkość nakładów na prace n-b (w mln zł.)	305,4	389,9	591,9	615,0
Przewidywany efekt ekonomiczny (w mln zł.)	1 364,6	1 283,7	2 187,6	3 289,4

Uzyskane efekty ekonomiczne z tytułu zawartych umów wdrożeniowych.

tabl. 3.12

Wyszczególnienie	1987	1988	1989	I półr. 1990
1	2	3	4	5
Liczba umów zrealizowanych	37	60	69	49

	1	2	3	4	5
Nakłady na prace n-b (w mln zł.)		81,1	293,7	505,6	482,1
Uzyskane efekty ekonomiczne (w mln zł.)		1 046,8	1 896,9	10 488,1	7 901,9
Fundusz motywacyjno-wdrożeniowy (w mln zł.)		42,5	70,5	336,5	286,4
Fundusz rozwoju (w mln zł)		5,3	8,5	38,9	31,0
Nagrody		37,2	62,0	297,6	255,4

Nagrody Ministra Edukacji Narodowej

tabl. 3.13

Rok	I ^o		II ^o		III ^o	
	indywid.	zespoł.	indywid.	zespoł.	indywid.	zespoł.
1987	4	3	8	2	10	3
1988	6	--	2	3	6	1
1989	7	3	5	4	22	4
1990	8	2	11	5	11	5
Ogółem:	25	8	26	14	49	13

Nagrody za osiągnięcia w dziedzinie nauki i postępu technicznego.

tabl. 3.14

Rok	I ^o	II ^o	III ^o	
	zespoł.	zespoł.	indywid.	zespoł.
1987	--	2	1	1
1988	--	5	--	3
1989	1	1	--	1
1990	--	4	--	2
Ogółem:	1	12	1	7

Seminaria i konferencje organizowane przez jednostki działalności podstawowej.

tabl. 3.15

Rok	1987	1988	1989	1990 (plan)	Razem
ilość	33	47	61	32	173

Nakłady na komputeryzację Uczelni (w mln zł).

tabl. 3.16

Źródło finansowania	Nakłady				
	1987	1988	1989	1990 (plan)	Razem
Fundusz rozwoju Uczelni	450	98	50	300	898
Jednostkowe przedsięwz. badawcze (WIP - I)	--	560	150	--	710
Jednostkowe przedsięwz. badawcze (WIP - II)	--	160	170	--	330
Fundusz programu RRI - 14 (sprzęt)	--	514	600	696	1 810
Razem	450	1 332	970	996	3 748

Nakłady na prace związane z komputeryzacją Uczelni
(prace finansowane z RPBR - 14)

tabl. 3.17

Zakres prac	Nakłady na lata		
	1988	1989	1990 (plan)
Prace dotyczące dydaktyki i badań naukowych (cel nr 15, PRI-14) (Prace prowadzone przez Politechnikę Śl. jako koordynatora II stopnia)	2	398	1 110
System zarządzania szkołą wyższą (cel nr 5.12 RPBR PRI-14) (Prace zlecone przez Politechnikę Wrocławską)	2	61	--
Razem	4	459	1 110

4. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ.

Opracowany księgozbiór Biblioteki Głównej (wraz z dwiema jej filiami w Katowicach i Rybniku) powiększył się w latach 1987 - 1989 łącznie o 37 787 woluminów i jednostek inwentarzowych nowych zbiorów. Ogółem księgozbiór liczył (w dniu 30.09.1989 r.) 876 751 woluminów książek, 77 563 woluminów czasopism i 489 248 jednostek zbiorów specjalnych, głównie patentów.

Księgozbiór bibliotek zakładowych powiększył się w latach 1987 - 1989 łącznie o 11 500 woluminów książek, 1 614 woluminów czasopism i 560 jednostek zbiorów specjalnych. Do bibliotek zakładowych przekazano w wymienionym okresie z Biblioteki Głównej łącznie 1 446 woluminów książek z importu oraz 79 tytułów czasopism zagranicznych. Ogółem księgozbiór 58 bibliotek zakładowych liczył według stanu na dzień 30.09.1989 roku 278 478 woluminów i jednostek inwentarzowych, a w tym: 217 468 woluminów książek, 13 174 woluminów czasopism i 47 836 woluminów jednostek zbiorów specjalnych.

W latach 1987 -1990 liczbę tytułów prenumerowanych czasopism podaje tabl. 4.1. Koszty zakupu księgozbioru zwiększały się z roku na rok (inflacja), a największą pozycję stanowiły koszty zakupu czasopism z krajów II obszaru płatniczego, które w 1989 roku wyniosły 202,7 mln zł. Na rok 1990 przewiduje się wydatkowanie około 3 do 4 mld zł. na aktualizację księgozbioru.

Udostępnienie zbiorów było ograniczone szczupłością powierzchni lokali Biblioteki Głównej, a statystykę obrazuje tablica 4.3 i tablica 4.4.

W okresie sprawozdawczym prowadzono na bieżąco dokumentację prac naukowo - badawczych rozpoczętych i zakończonych w Uczelni oraz dokumentację sprawozdań z wyjazdów zagranicznych pracowników szkoły (tabl. 4.5). Oddano także do druku siódmy tom "Bibliografii Publikacji Pracowników Politechniki Śląskiej 1981 - 1988".

Prenumerata czasopism

tabl. 4.1

	1987	1988	1989
Polska	638	619	596
ZSRR	285	287	284
Inne kraje I obszaru płatniczego	207	214	194
Pozostałe kraje	314	354	394
Razem	1 454	1 474	1 468

Koszty zakupu księgozbioru (w tys. zł.)

tabl. 4.2

Rodzaj zbiorów	1987	1988	1989
1	2	3	4
Książki krajowe	1 828	1 481	2 909
Książki zagraniczne z I obszaru płatniczego	1 054	60	38
Książki zagraniczne z II obszaru płatniczego	13 304	18 896	64 394

1	2	3	4
Czasopisma krajowe	510	1 380	2 506
Czasopisma zagraniczne z I obszaru płatniczego	1 284	2 599	5 234
Czasopisma zagraniczne z II obszaru płatniczego	51 339	102 208	202 707
Zakup czasopism poza prenumeratą	140	514	439
Zbiory specjalne	273	265	596
Razem	69 742	127 403	278 823

Udostępnienie zbiorów

tabl. 4.3

Wyszczególnienie	1987	1988	1989
Liczba czytelników zarejestrowanych w Wypożyczalni	8 100	6 099	6 204
Ilość wypożyczonych czytelnikom indywidualnym zbiorów w woluminach i jednostkach inwentarzowych	44 634	70 358	56 781
Liczba odwiedzin w czytelnich	30 000	29 670	25 832
Liczba udostępnionych zbiorów w czytelnich	65 000	64 850	59 528
Ilość bibliotek zarejestrowanych w wypożyczalni międzybibliotecznej	236	132	203
Liczba woluminów i jednostek inwentarzowych zbiorów wypożyczonych innym bibliotekom	8 634	7 120	3 625
Liczba woluminów wypożyczonych z innych bibliotek dla naszych czytelników	531	582	1 144

Ilość odwiedzin czytelników w Oddziale Informacji Naukowej oraz udzielonych im przez pracowników tego oddziału informacji bibliotecznych i rzeczowych

tabl. 4.4

Wyszczególnienie	1987	1988	1989
Ilość odwiedzin	1 538	1 435	1 302
Ilość udzielonych informacji bibliotecznych, bibliograficznych i rzeczowych	3 586	3 427	3 371

Karty informacyjne przesłane do Centrum INTE

tabl. 4.5

Karty informacyjne dotyczące:	1987	1988	1989
prac naukowo-badawczych rozpoczętych	525	601	331
prac naukowo-badawczych zakończonych	349	280	222
sprawozdań ze służbowych wyjazdów zagranicznych	295	187	249

5. STAN ZATRUDNIENIA, STRUKTURA I ROZWÓJ KADRY.

Podstawowym celem w zakresie szeroko rozumianego rozwoju kadry było zahamowanie tendencji spadkowych ogółu zatrudnionych nauczycieli akademickich i poprawa struktury zatrudnienia w tej grupie przez m.in stworzenie warunków dla szybszego awansu kadry oraz doprowadzenia do zwiększenia kadry najmłodszych pracowników naukowo-dydaktycznych. Szczegółowe dane i zamierzenia z tymi związane były przedstawione przez Kierownictwo Uczelni i przyjęte przez Senat na posiedzeniu w dniu 26 stycznia 1988 roku. Zaistniałe zmiany (lata 1987-1990) w stanie zatrudnienia i strukturze kadry nauczycieli akademickich podają zestawienia.

5.1. Stan zatrudnienia (Uczelnia bez zakładów wydzielonych).

(EB- prac. płatni z budżetu; EZ- prac. płatni z prac zleconych)

	31-12-1987 r.		31-07-1990 r.	
	EB	EZ	EB	EZ
A. Pracownicy pełnozatrudnieni				
Nauczyciele akademicy	1411	--	1538	--
Oficerowie Studium Wojskowego	22	--	20	--
Służba biblioteczna	54	--	53	--
Pracownicy naukowo-techniczni	29	14	38	8
Pracownicy inżynieryjno-techniczni	556	138	433	62
Robotnicy wysokokwalifikowani	52	27	24	18
Pracownicy administracyjno-ekonomiczni	541	10	556	4
Pracownicy obsługi i inni	576	--	504	--
RAZEM (EB +EZ):		3 241		3 258

B. Zatrudnieni w niepełnym wymiarze etatu	31-12-1987 r.		31-07-1990 r.	
	EB	EZ	EB	EZ
Nauczyciele akademicy	53	--	88	--
Służba biblioteczna	3	--	6	--
Pracownicy naukowo-techniczni	3	1	2	3
Pracownicy inżynieryjno-techniczni	49	12	30	7
Robotnicy wysokokwalifikowani	7	2	6	3
Pracownicy administracyjno-ekonomiczni	74	5	69	4
Pracownicy obsługi i inni	142	--	145	--
RAZEM (EB+EZ):		331		363

5.2. Struktura kadry nauczycieli akademickich (pełnozatrudnieni).

	31-12-1987 r.	31-07-1990 r.
Profesorowie zwyczajni	34	44
Profesorowie nadzwyczajni	62	60
Docenci	144	177*
Adiunkci	713	673
Starsi asystenci	156	124
Asystenci	67	158
Asystenci stażyści	64	125
Starsi wykładowcy	105	115
Wykładowcy	48	35
Młodszy wykładowcy	2	1
Pozostali nauczyciele akademicy	16	26
RAZEM:	1 411	1 538

*w tym 17 doc. kontraktowych

Bilans najistotniejszych zmian w strukturze kadry nauczycieli akademickich (w okresie kadencji) można scharakteryzować następująco:

- wzrost liczby nauczycieli akademickich o 127 osób,
- przyjęcie łącznie 258 asystentów stażystów (odpowiednio w latach: 1988 - 115, 1989 - 90 i 1990 r. - 53),
- wzrost liczby asystentów i starszych asystentów o 59 osób (z 223 do 282),
- zmniejszenie stanu zatrudnienia w grupie adiunktów o 40 osób,
- wzrost liczby profesorów o 8 osób,
- wzrost liczby docentów (mianowanych na to stanowisko) o 23 osoby,
- zatrudnienie na stanowisko docenta kontraktowego 17 osób (pełnozatrudnieni pracownicy Uczelni).

W rzeczywistości zmiany w omawianym okresie były znacznie większe, jeżeli uwzględnimy, iż równocześnie z różnych przyczyn (m.in. emerytury, przeniesienia do innych szkół wyższych i zakładów pracy, pozostanie za granicą) odeszło z Uczelni - 261 nauczycieli akademickich w tym: 8 profesorów, 4 docentów, 64 adiunktów i 185 zatrudnionych na innych stanowiskach w tej grupie.

5.3. Rozwój kadry nauczycieli akademickich.

- Doktoraty: w okresie 1.IX.87 - 31.VIII.90 rady wydziałów nadały stopień naukowy doktora łącznie 86 osobom. W tej liczbie mieści się 45 przewodów doktorskich pracowników Uczelni.
- Habilitacje: uwzględniając tylko uchwały rad wydziałów zatwierdzone przez CKK stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskały łącznie 43 osoby. W tej liczbie mieści się 26 przewodów habilitacyjnych pracowników Uczelni (odpowiednio w latach: 1988 - 12, 1989 - 8 i do 31.08.1990 - 6).
- Wnioski awansowe: w omawianym okresie pozytywnie zostały załatwione wnioski:
 - do tytułu profesora zwyczajnego 14 (w latach: 1988 - 6, 1989 - 7 i 1990 - 1),
 - do tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego 18 (odpowiednio: 4, 9 i 5),
 - o mianowanie na stanowisko docenta 39 (odpowiednio: 9, 28 i 2).
- W tym samym okresie Uczelnia uzyskała zgodę Ministra Edukacji Narodowej na zatrudnienie na stanowisku docenta kontraktowego dla 23 osób. W tej liczbie mieści się 17 pracowników Uczelni uprzednio zatrudnionych na innych stanowiskach (z reguły adiunkta) i 6 specjalistów z przemyślu, którzy zostali zatrudnieni na tym stanowisku (doc. kontraktowego) w niepełnym wymiarze etatu.
- W sprawach łączących się z szeroko rozumianym rozwojem kadry należy wskazać także na niepokojące zjawiska, które napawają troską. W okresie niespełna trzech lat odeszło z pracy w Uczelni 261 nauczycieli akademickich. W większości przypadków są to przejścia do pracy w prywatnych przedsiębiorstwach i zakładach, spółkach i niestety także pozostawanie za granicą. W latach 1987 - 1989 nie powróciło z wyjazdów zagranicznych 192 pracowników Uczelni, w tym - 86 nauczycieli akademickich (1987 - 26, 1988 - 27 i 1989 - 33). Według oceny naszych jednostek zazwyczaj tracimy najlepszych. Budzi to uzasadniony niepokój. Nasiliły się również przypadki wniosków o udzielenie urlopów bezpłatnych. Nie licząc urlopów krótkich, a tylko dłuższe niż jeden miesiąc, w latach 1987 - 1989 z tej formy przerwy w wykonywaniu obowiązków służbowych skorzystało 190 nauczycieli akademickich (odpowiednio w lata-

tach: 1987 - 87, 1988 - 56 i 1989 - 62). Z reguły są to przerwy połączone z wyjazdami zagranicznymi. We wszystkich przypadkach wnioski te mają pozytywne opinie instytutów (katedr), nie mówiąc już o bezpośrednich przełożonych. Większość wyjazdów kończy się późniejszym, kolejnym wnioskiem o wyrażenie zgody na przedłużenie pobytu w ramach dalszego urlopu bezpłatnego. Fakt, że Uczelnia nie jest tutaj odosobniona w porównaniu z pozostałymi szkołami technicznymi lub innymi zakładami pracy. Inym bardzo niepokojącym zjawiskiem jest coraz większe zainteresowanie nauczycieli akademickich pracą w różnych powstających spółkach i pozauczelnianych zespołach, które najczęściej jako jedyny cel swojej działalności stawiają własne korzyści finansowe. Sprzyja temu niezbyt spójny i zawierający wiele luk system regulacji prawnych. W licznych przypadkach dodatkowe zatrudnienie następuje nie tylko bez zgody, ale i bez wiedzy kierownictw instytutów (katedr). Łączyć z tym trzeba zmniejszenie liczby zleceń na prowadzenie mniejszych prac badawczych przez Uczelnię. Są podstawy do stwierdzenia, że sporo prac firmowanych przez wspomniane prywatne przedsiębiorstwa i spółki wykonywana jest przez naszych pracowników w naszych jednostkach, z wykorzystaniem uczelnianych urządzeń i aparatury badawczej. Przynosi to wiele szkód Uczelni nie tylko materialnych, ale i moralnych. Przeciwdziałanie temu zjawisku jest niezwykle trudne.

6. WSPÓLPRACA UCZELNI Z ZAGRANICĄ.

6.1. Zmiany zasad realizacji współpracy z zagranicą i sposobów finansowania.

Podstawowe cele działania w zakresie współpracy Politechniki Śląskiej z zagranicą zostały przedstawione przez Kierownictwo Uczelni i przyjęte przez Senat na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 1988 roku. Plany i zamierzenia podporządkowane były istniejącym wówczas zasadom realizacji współpracy z zagranicą w znacznej mierze ściśle określonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (później Edukacji Narodowej) w części formalnej jak i finansowej.

Zachodzące w kraju zmiany społeczno-polityczne pociągnęły za sobą w pierwszej kolejności liberalizację ograniczeń i uwarunkowań formalno-prawnych, a następnie zmianę zasad finansowania. W tych ostatnich najistotniejszymi są:

- likwidacja z dniem 1 lipca 1989 roku obowiązkowych wpłat na tzw. Dewizowy Fundusz Stypendyjny (DFS),
- zniesienie z dniem 1 stycznia 1990 roku limitów dewizowych.

Zmiana ogólnych zasad realizacji różnych form współpracy z zagranicą i sposobów finansowania pociągnęły za sobą określone skutki.

Do końca 1989 roku decyzje o wyjeździe zagranicznym podejmowało Kierownictwo Uczelni po zasięgnięciu opinii powołanej przez Rektora Komisji Współpracy z Zagranicą. Poczynając od 1 stycznia 1990 roku o wyjeździe zagranicznym decydują wyłącznie kierownicy jednostek działalności podstawowej w miarę posiadanych w jednostce środków finansowych. Istnieje przy tym możliwość pokrywania kosztów wyjazdów z kilku źródeł równocześnie (środki budżetowe, prace n-b, środki pozyskane spoza Uczelni, własny wkład finansowy osoby wyjeżdżającej). Wyjazdy i przyjęcia gości zagranicznych w ramach podpisanych wcześniej porozumień o współpracy międzyuczelnianej pokrywane są nadal (do końca 1990 roku) ze środków budżetowych Uczelni.

6.2. Umowy i porozumienia z partnerami zagranicznymi.

W okresie kadencji Politechnika Śląska realizowała różne formy współpracy z partnerami zagranicznymi.

Jedną ze stałych form kontaktów jest współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi na podstawie umów i porozumień.

W 1987 roku Uczelnia miała podpisane łącznie 23 umowy.

W 1988 roku podpisano dalsze z:

- Instytutem Metalurgicznym w Mariupolu (ZSRR),
- Politechniką w Mons (Belgia).

W 1989 roku podpisano porozumienia z:

- Instytutem Górniczo-Metalurgicznym w Kommunarsku (ZSRR),
- Politechniką w Kijowie (ZSRR).

W 1990 roku zostały podpisane umowy z:

- Uniwersytecie Technicznym w Tallinie (Estonia),
- Uniwersytecie w Valenciennes (Francja).

W przygotowaniu są umowy z Wyższą Szkołą Techniczną w Wurzburg-Schweinfurt i Politechniką Lwowską. Ponadto poszczególne Instytuty uzyskały akceptację Władz Uczelni na prowadzenie współpracy z ośrodkami zagranicznymi ze środków finansowych będących w dyspozycji zainteresowanych jednostek. Ze źródeł instytutów finansowane są porozumienia z: RWI Aachen, Fachhochschule Trewier, Leningradzkim Instytutem Górniczym i Moskiewskim Instytutem Górniczym.

Prócz wymienionych kontaktów Politechnika Śląska uczestniczy w realizacji tematów ujętych w umowach rządowych (w zakresie określonej problematyki) między innymi z uczelniami w Dreźnie, Wismarze i Roslocku.

Efektywność prowadzenia współpracy jest bardzo zróżnicowana. Znacznie większe efekty przynosi współpraca prowadzona w ramach bezpośrednich umów, zawartych przez instytuty i finansowanych ze środków tych jednostek.

W 1990 roku kończy się okres ważności umów podpisanych na okres 5 letni 1986 - 1990. Rozważana jest celowość i możliwość kontynuowania współpracy naukowej między innymi z takimi ośrodkami jak z Uniwersytecie Technicznym w Tuzli (Jugostawia), Instytutem Górniczo-Metalurgicznym w Kommunarsku (ZSRR), Instytutem w Doncaster (W. Brytania) i Politechniką w Madrycie (Hiszpania). Wstępne zapowiedzi zainteresowanych instytutów i katedr wskazują na ewentualność wygaśnięcia umów.

6.3. Finansowanie współpracy z zagranicą.

Wyjazdy zagraniczne finansowane są z budżetu Uczelni (wymiana bezdewizowa i planowane staże MEN) oraz z prac naukowo-badawczych.

W okresie 1987 - 1990 widoczne jest wzrastające obciążenie prac naukowo-badawczych kosztami wyjazdów zagranicznych. O ile w 1987 roku wyjazdy zagraniczne finansowane były w 50,6% z prac n-b, to w 1989 roku odsetek ten wzrósł do 57,3%, a w I półroczu 1990 roku do 65,2%.

Koszty wyjazdów zagranicznych przedstawia zestawienie:

	1987	1988	1989	1990
Koszty	tys zł/%	tys zł/%	tys zł/%	tys zł/%
ogółem	24,9/100	37,5/100	161,9/100	212,0/100
- z n-b	12,6/50,6	20,0/53,3	92,8/57,3	138,3/65,2
- z budż.	12,3/49,4	16,9/45,2	66,8/41,3	68,2/32,2
- z prac własnych	--	0,6/1,5	2,3/1,4	5,5/2,6

Dla realizacji wyjazdów zagranicznych Uczelnia pozyskiwała dewizy z dwóch źródeł: z limitu MEN i z Dewizowego Funduszu Stypendialnego. Z chwilą zlikwidowania limitów istnieje możliwość wykupienia przez Uczelnię w banku dowolnej ilości środków dewizowych. Do momentu anulowania przepisów o Dewizowym Funduszu Stypendialnym Uczelnia pozyskiwała z tego tytułu:

- w roku 1987 - 12 355 \$ USA, w roku 1988 - 12 938 \$ USA i w roku 1989 - 11 186 \$ USA (wpłaty do 30 czerwca 1989 roku).

6.4. Wyjazdy pracowników Uczelni i przyjazdy gości zagranicznych.

Wyjazdy pracowników	1987	1988	1989	1990 do 30 VII
Stáže, kursy, konsultacje	111	131	136	73
Konferencje naukowe	213	171	120	91
Wymiana bezdewizowa	148	142	213	68
RAZEM:	472	444	469	232
Kontrakty	17	13	14	4
Inne wyjazdy*	403	306	232	64
OGÓŁEM:	892	763	715	300

* / dane w tej rubryce obejmują wyjazdy organizowane i finansowane przez Inny resort, wyjazdy w ramach praktyk studenckich, wyjazdy Akademickiego Zespołu Tańca "Dąbrowiaczy" oraz Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej.

Przyjazdy gości zagranicznych	1987	1988	1989	1990 do 30 VII
Zaproszenia Instytutów	100	87	118	48
Stáže	26	11	10	2
Studia doktoranckie	120	103	113	40
OGÓŁEM:	254	203	248	90

Jak wynika z zestawień liczba wyjazdów pracowników Uczelni dla realizacji celów związanych z działalnością podstawową utrzymywała się w kolejnych latach na porównywalnym poziomie.

Spadek wyjazdów na konferencje naukowe w roku 1989 był związany z zaobserwowanym wzrostem kosztów opłat konferencyjnych.

Widoczne zmniejszenie się w 1990 roku wyjazdów w ramach wymiany bezdewizowej jest wynikiem pewnego rozluźnienia kontaktów z naszymi partnerami w krajach ościennych.

Przyjazdy gości zagranicznych utrzymywały się w kolejnych latach na porównywalnym poziomie w każdej z grup tematycznych.

7. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE.

7.1. Wprowadzenie.

Krytyczna ocena skuteczności zarządzania i administrowania działalnością Uczelni oraz konieczność dostosowania się Uczelni do zmieniających się szybko warunków zewnętrznych stanowiły podstawę nakreślenia na początku kadencji zadań zmierzających do dokonania jakościowych zmian w tej sferze. Biorąc pod uwagę, że struktura organizacyjna administracji Uczelni od ponad 10-ciu lat nie była formalnie aktualizowana, zadanie jej skorygowania wymagało gruntownej analizy zadań poszczególnych pionów, służb i komórek. Wynikiem było dokonanie szeregu zmian organizacyjnych w pionie Dyrektora Administracyjnego, zweryfikowanie i uporządkowanie zakresów zadań i kompetencji poszczególnych szczebli zarządzania, uporządkowanie struktury organizacyjnej wszystkich pionów administracyjnych oraz określenie zakresów zadań komórek administracyjnych Uczelni.

Wyniki całości prac zebrane i opracowane zostały w wydanym we wrześniu bieżącego roku "Regulaminie organizacyjnym administracji i jednostek działalności gospodarczo-usługowej".

Równolegle podjęte zostały bardzo intensywne działania zmierzające do zmiany dotychczasowej techniki pracy służb administracyjnych. Efektem tych działań są jakościowe zmiany w zakresie stosowania i wykorzystania w zarządzaniu i administrowaniu Uczelnią komputerowych technik przetwarzania danych. Podkreślenia wymaga fakt, że przyjęte rozwiązania systemowe opracowane zostały przez Ośrodek ETO Politechniki Śląskiej przy ścisłej współpracy z późniejszymi użytkownikami systemów. Dzięki temu Uczelnia dysponuje oryginalnymi, wdrożonymi systemami, kompleksowo obsługującymi wynagrodzenia pracownicze i sprawy kadrowe, zmodernizowanymi i rozwiniętymi systemami: finansowo-księgowym oraz gospodarki składnikami majątkowymi jak również innymi autonomicznymi systemami wspomaganiami prac administracyjnych. Całość oparta została o sprzęt komputerowy IBM PC XT i AT oraz jednostkę centralną ICL. Dokonania w tej dziedzinie w sposób trwały przekształciły technikę i organizację pracy administracji i pociągną za sobą dalsze zmiany zarówno w strukturze organizacyjnej, jak i zatrudnienia.

Należy stwierdzić, że założone na początku kadencji cele związane z uporządkowaniem i unowocześnieniem pracy administracji zostały osiągnięte, a konsekwentna ich realizacja musi wpłynąć na odczuwalne podniesienie operatywności i skuteczności w zarządzaniu i administrowaniu Uczelnią.

7.2. Zarządzanie gospodarką finansową.

Miniona kadencja charakteryzowała się bardzo złożonymi i pogarszającymi się warunkami działania. Do szczególnie dotkliwych zjawisk należało szybko narastająca inflacja i wynikające z niej trudności, a szczególnie: gwałtownie rosnące ceny zaopatrzeniowe i usług, zatory płatnicze oraz chaotyczny rynek zdominowany przez producentów.

Do warunków tych należało dostosować działalność Politechniki korygując na bieżąco realizację zadań rzeczowych przyjętych w planach rocznych w taki sposób, aby zapewnić Uczelni możliwość w miarę normalnego działania.

Pomimo tak trudnych warunków działania, konsekwentnie realizowana była zasada zarządzania gospodarką finansową Uczelni w sposób w dużym stopniu zdecentralizowany, w oparciu o rozszerzane uprawnienia kierowników jednostek organizacyjnych w dysponowaniu środkami finansowymi przydzielonymi do ich dyspozycji.

Zgodnie z określonymi na początku kadencji zadaniami, szczególną uwagę przywiązywano do doskonalenia systemu planowania rzeczowo-finansowego, prowadzenia skutecznych działań obniżających koszty eksploatacyjne, zwiększania efektywności umownej działalności naukowo-badawczej, a co za tym idzie dochodów własnych oraz wyegzekwowania od resortu wyższej dotacji budżetowej.

Doświadczenia wskazują, że mimo wielu niedostatków w sposobie ustalania kryteriów obiektywizujących wielkości przyznawanych środków finansowych, przyjęty sposób zarządzania gospodarką finansową zyskał akceptację kierownictw jednostek organizacyjnych i należy go w dalszym ciągu rozwijać, dostosowując do zmieniających się warunków ekonomicznych pracy Uczelni.

Dochody i koszty działalności Uczelni w poszczególnych latach mijającej kadencji obrazują zestawienia 9.1 - 9.8. Dane te w szczegółowy sposób analizowane były na posiedzeniach Senatu, przy składaniu przez Rektora corocznych sprawozdań z wykonania planów rzeczowo-finansowych.

Na podkreślenie zasługuje fakt pozytywnych - mimo skomplikowanych uwarunkowań działania - wyników finansowych działalności Uczelni i wywiązywania się jej z podstawowych zadań wobec studentów i pracowników oraz gospodarki narodowej. Pozyskane zostały środki finansowe na obsługę procesu dydaktycznego, wynagrodzenia pracownicze, utrzymanie w należyłym stanie technicznym bazy lokalowej, zapewnienie pomocy materialnej dla studentów oraz stworzono warunki dla uzyskania niezbędnych dla rozwoju Uczelni dochodów z umownej działalności naukowo-badawczej i usługowej.

Mimo złożonych warunków, szczególną troską otoczone zostały dochody pracowników. Wszelkie, zależne od Kierownictwa Uczelni decyzje wprowadzające regulacje płacowe określone były na maksymalnych, dopuszczalnych przepisami poziomach i co ważne, przy zachowaniu pełnej dyscypliny budżetowej.

7.3. Zarządzanie gospodarką remontową.

W zarządzaniu gospodarką remontową w mijającej kadencji nastąpiły poważne zmiany, u podstawy których leżało niezadowolenie z istniejącego stanu obsługi remontowej.

W pierwszej kolejności dokonano kompleksowej oceny stanu technicznego obiektów Uczelni i urzędzeń z nimi związanych oraz opracowano w porozumieniu z dziekanami wydziałów perspektywiczny, 15-letni plan remontów i modernizacji. Plan ten stał się podstawą do określania potrzeb finansowych na poszczególne lata oraz dał możliwość przygotowania niezbędnych dokumentacji technicznych dla remontów kapitalnych i modernizacji.

Przyjęto generalnie akceptowane przez środowisko priorytety, do których należą: zapewnienie dostawy ciepła do obiektów dydaktycznych i bytowych, zatrzymanie procesów dekapitalizacji budynków i budowli, eliminowanie zagrożeń pożarowych i tworzenie bezpiecznych warunków pracy i nauki.

W ciągu minionych trzech lat podjęto kompleksową modernizację Centralnej Ciepłowni Politechniki, sukcesywnie dokonywano wymiany zużytych ciepłociągów, podjęto remonty najbardziej zaniedbanych instalacji c.o. w obiektach Wydziałów Górniczego i Chemicznego. Zabezpieczono również wiele obiektów przed zawilgoceniem oraz w szerokim zakresie wykonano prace dekararskie.

Można z pełną odpowiedzialnością stwierdzić, że zakres rzeczowy wykonywanych remontów zwielokrotnił się w stosunku do lat poprzednich do czego przyczyniło się również pozyskanie podwyższonych w kolejnych latach dotacji budżetowych na cele remontowe.

Wraz z kończąca się kadencją dobiegają końca prace przy budowie Uczelnianej Centrali Telefonicznej, dzięki której jednostki uczelni powiązane zostaną wewnętrznym systemem łączności, a sieć kablowa służyć będzie również rozbudowie sieci teleinformatycznej.

W wyniku przeprowadzonej w szerokim zakresie modernizacji budynku byłego domu studenckiego "Sezam" oraz zmiany jego funkcji, Uczelnia stworzyła godziwe warunki przyjmowania gości krajowych i zagranicznych.

Zakończenie wymienionych wyżej zadań, pomimo skomplikowanej sytuacji ekonomicznej należy ocenić jako poważne osiągnięcie naszej Uczelni.

8. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA.

Sytuacja gospodarcza kraju oraz drastyczne decyzje budżetowe, miały wyjątkowo niekorzystny wpływ na realizację naszych inwestycji. Umiarkowany optymizm z jakim planowane były zadania inwestycyjne w minionych trzech latach nie potwierdził się w praktyce. Szczególnie drastyczny wzrost cen w budownictwie oraz ograniczenia budżetowe w 1990 roku spowodowały, że realizacja inwestycji uczelnianych stała pod znakiem zapytania. Z wielkim trudem udało się pozyskać skromne nakłady na kontynuację budowy Biblioteki oraz w ograniczonym zakresie na budowę Hali Technologicznej Wydziału Mechanicznego Technologicznego. W zaistniałych warunkach uchronienie Uczelni przed "zamrożeniem" inwestycji należy uznać za duży sukces. Nie zmienia to faktu, że opóźniona już znacznie budowa Biblioteki posuwa się dalej bardzo powoli. Praktycznie zniknęły też z horyzontu perspektywy rozpoczęcia budowy obiektów sportowych dla Studium W-F i Sportu.

9. SPRAWY SOCJALNO-BYTOWE.

9.1. Domy i stołówki studenckie.

Działalność domów i stołówek studenckich napotykała w mijającej kadencji na poważne trudności finansowe wynikające ze stałego deficytu funduszu stypendialnego. Działania w głównej mierze ukierunkowane były na zachowanie dotychczasowego zakresu i standardu świadczeń bytowych oraz poszukiwaniu możliwości obniżenia kosztów eksploatacji domów studenckich. Działania te są kontynuowane przy ścisłej współpracy z Samorządem Studenckim.

9.2. Działalność socjalna i mieszkaniowa; ochrona zdrowia.

Działalność socjalna i mieszkaniowa prowadzona była bez ograniczeń, zgodnie z ustalonymi w Uczelni zasadami.

Ze względu na olbrzymi wzrost ceny domków campingowych "Brda" wstrzymana została rozbudowa Ośrodka w Jastrzębiej Górze. Podjęty został natomiast konieczny, kapitalny remont budynku kolonijnego.

Nie uległa poprawie sytuacja mieszkaniowa pracowników. Jest to odbiciem ogólnokrajowego kryzysu mieszkaniowego. Wpływ Uczelni na rozwiązanie problemów mieszkaniowych pracowników jest znikomy i opiera się wyłącznie na pozyskiwaniu mieszkań z własnych zasobów.

Na miarę możliwości wspomagano finansowo /na zakupy sprzętu i materiałów/ Akademicką Służbę Zdrowia. Dbano również o lepsze warunki techniczne i lokalowe pracy Przychodni.

Między innymi na koszt Uczelni wybudowana została bardzo nowoczesna pracownia protetyki stomatologicznej.

10. DANE O WYNIKACH FINANSOWYCH.

10.1. Działalność dydaktyczno-wychowawcza.

Rok	(w tys. zł.)			
	1987	1988	1989	1990 30-06
DOCHODY OGÓŁEM:	2 287 774	4 011 890	15 650 646	44 764 728
w tym:				
- z dotacji budżetowej	2 173 886	3 855 160	15 215 780	43 177 000
- dochody własne	118 888	156 830	434 866	1 587 728
KOSZT WŁASNY:	2 106 577	3 229 112	15 291 200	37 193 620
WYNIK FINANSOWY:	186 197	782 878	359 446	7 571 108

10.2. Umowna działalność naukowo-badawcza.

(w tys. zł.)

	1987	1988	1989	1990 30-06
DOCHODY OGÓŁEM:	3 799 766	6 737 565	13 326 623	13 016 426
w tym:				
- z umownej n-b	3 768 140	6 339 871	12 404 553	11 434 781
- z pozostałej	31 826	397 694	922 070	1 581 725
KOSZT WŁASNY:	3 131 287	5 252 651	11 254 118	8 824 262
WYNIK FINANSOWY:	668 479	1 484 914	2 072 505	4 192 184

10.3. Działalność remontowa.

(w tys. zł.)

	1987	1988	1989	1990 30-06
DOCHODY OGÓŁEM:	255 000	423 198	1 819 268	8 130 000
w tym:				
- z dotacji budżetowej	255 000	380 000	1 260 000	8 130 000
- z fund. rozwoju Uczelni	--	43 198	559 268	--
KOSZTY OGÓŁEM:	254 150	423 198	1 819 268	6 518 844
WYNIK FINANSOWY:	850	0	0	1 611 156

10.4. Domy i stołówki studenckie.

(w tys. zł.)

	1987	1988	1989	1990 30-06
DOCHODY OGÓŁEM:	86 376	100 334	269 653	893 962
KOSZTY OGÓŁEM:	352 884	446 784	1 538 338	5 192 476
WYNIK FINANSOWY:	-266 508	-346 450	-1 268 685	-4 298 514

10.5. Fundusz stypendialny.

(w tys. zł.)

	1987	1988	1989	1990 30-06
DOCHODY OGÓŁEM:	276 305	521 761	2 594 343	12 402 014
w tym:				
- z dotacji budżetowej	276 305	521 000	2 589 000	12 386 000
- inne dochody	--	761	5 343	16 014
KOSZTY OGÓŁEM:	349 617	606 435	2 427 499	11 129 669
w tym:				
- wypłaty świadczeń dla stud.	83 109	259 985	1 158 814	6 831 155
- dopłaty do DS-ów i stołówek	266 508	346 450	1 268 685	4 298 514
WYNIK FINANSOWY:	-73 312	-84 674	166 844	1 272 345

10.6. Fundusz rozwoju.

(w tys. zł.)

	1987	1988	1989	1990 30-06
ODPIS OGÓŁEM:	895 340	2 917 209	5 040 991	2 050 520
w tym:				
- z nadwyżki finansowej	728 818	2 004 080	2 920 163	--
- z amortyzacji	154 629	206 091	400 647	1 998 923
- z innych źródeł	11 893	707 038	1 720 181	51 597
WYDATKI OGÓŁEM:	227 466	2 981 578	4 915 997	1 961 455
w tym:				
- zakup aparatury	97 327	977 187	2 408 810	1 955 692
- remonty	--	43 198	559 268	--

10.7. Zestawienie dochodów i kosztów działalności eksploatacyjnej.

(w tys. zł)

	1987			1988		
	dochody	koszty	wynik	dochody	koszty	wynik
Działalność dyd.-wychow.	2 292 774	2 106 577	186 197	4 011 990	3 229 112	782 878
Umowna n-b	3 768 140	3 110 798	657 342	6 339 871	4 972 213	1 367 658
DS-y i Stoł.	86 376	352 884	-266 508	100 334	446 784	-346 450
Remonty	255 000	254 150	850	423 198	423 198	0
Usługi	31 626	20 489	11 137	397 694	280 438	117 256

(w tys. zł)

	1989			1990-06-30		
	dochody	koszty	wynik	dochody	koszty	wynik
Działalność dyd. wych.	15 650 646	15 291 200	359 446	44 764 728	37 193 620	7 571 108
Umowna n-b	12 404 553	10 545 678	1 858 875	11 434 701	7 787 965	3 646 736
DS-y i Stoł.	269 653	1 538 338	-1 268 685	893 962	5 192 476	-4 298 514
Remonty	1 819 268	1 819 268	0	8 130 000	6 518 844	1 611 156
Usługi	922 070	708 440	213 630	1 581 725	1 036 297	545 428

10.8. Udział poszczególnych rodzajów kosztów w łącznych kosztach umownej działalności badawczej.

* / na dzień 30.06.1990 r.

* * *

W myśl uregulowań prawnych zawartych w ustawie z kwietnia br. kadencje organów jednostkowych i kolegialnych szkół wyższych zostały przedłużone do 30 listopada br.

Kierownictwo Uczelni czuje się jednakże zobowiązane do zamknięcia sprawozdaniem ze swej działalności okresu na jaki otrzymało mandat w wyborach tj. od 1 września 1987 do 31 sierpnia 1990 r. Zgodnie z zapowiedzią podaną na zwyczajnym posiedzeniu Senatu (w czerwcu br.) Kierownictwo Uczelni rozważało możliwość pełnienia swych funkcji tylko do końca oficjalnej kadencji. Tak się niestety nie stało. Forma uregulowań prawnych sprawiła, że okres następných trzech miesięcy należy potraktować odmiennie, jako pełnienie funkcji kierowniczych nadanych w trybie nadrzędnego polecenia służbowego, bez możliwości wypowiedzenia się w tej sprawie.

Informacja o działalności w tym czasie zarówno całej Uczelni jak i jej Kierownictwa będzie przedstawiona w oddzielnym sprawozdaniu na ręce nowo wybranych władz akademickich Politechniki Śląskiej.

Przedstawiane obecnie sprawozdanie ujmuje zakres związany z działalnością podstawową Uczelni oraz związany z tym obszar zagadnień organizacyjnych, zarządzania i spraw finansowych. Ze zrozumiałych względów nie zostały omówione problemy bogatego - szczególnie w ostatnim okresie - życia społecznego Uczelni, działalności kulturalnej, sportowej, a także innych, które w różnym stopniu są przedmiotem zainteresowania części, czy całego środowiska. Nie oznacza to, że sprawy te przeplęwały obok Kierownictwa Uczelni. Nadrzędnym celem w tych obszarach życia było wspomaganie inicjatyw służących dobru społeczności Uczelni, a przede wszystkim zapewnienie aby nowe inicjatywy i formy aktywności indywidualnej, czy zorganizowanej nie prowadziły do różnicowania środowiska, konfliktów, tworzenia w nim podziałów. Oceny skuteczności podejmowanych poczynań w tym zakresie przez Kierownictwo Uczelni nie może dokonywać samo Kierownictwo. Wymienianie lub podawanie zaś przykładów - z natury rzeczy miałyby charakter wybiórczy.

W pełnieniu swych codziennych obowiązków w okresie kadencji Kierownictwo Uczelni korzystało z pomocy doradczej i opiniującej wielu stałych i doraźnych komisji powoływanych przez Rektora. Mają one liczący się wkład we wszystkich sprawach i poczynaniach, które zostały pomyślnie doprowadzone do końca z dobrym skutkiem.

W tym miejscu należy wszystkim biorącym udział w tych pracach - choć nie wymienionym z nazwiska - wyrazić wdzięczność i słowa uznania.

Kierownictwo Uczelni składa także podziękowanie organizacjom związkowym, młodzieżowym i skupionym w innych formach życia społecznego za współudział w tworzeniu założeń wypracowywanych decyzji, krytyczne opinie o zamierzeniach i podejmowanych działaniach oraz za wysuwanie propozycji wielu inicjatyw i sposobów postępowania.

Serdeczne słowa podziękowania odnieść należy do całej społeczności akademickiej naszego środowiska za wykazywane zrozumienie przejawiające się zachowaniem tak potrzebnego spokoju, szczególnie w okresie powstawania nowych uwarunkowań w życiu społecznym. Miało to swój istotny wpływ na możliwość niezakłóconej pracy Uczelni.

Słowa szczególnego podziękowania Kierownictwo Uczelni kieruje - łącznie z wyrazami szacunku - do Senatu Politechniki Śląskiej. Współpracę z Senatem Kierownictwo - ze swej strony - ocenia bardzo wysoko. Wiele podejmowanych zamierzeń mogło być realizowanych tylko dzięki skutecznemu wsparciu, jakiego udzielał Senat lub z jego upoważnienia Komisje Senackie.

Gliwice wrzesień 1990 r.

